

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci žalobce: **Alessandria Hradec Králové, spol. s r. o.**, se sídlem třída SNP 733, Hradec Králové, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. září 2016, č. j. KUKHK-28389/DS/2016/GL,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

Žalovaný shora označeným rozhodnutím změnil ve výrokové části rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 17. 5. 2016, zn. SZ MMHK/067288/2016 OD2/MV MMHK/091957/2016, skutkovou větu následovně:

„Dne 25. 04. 2014 v 20:50 hodin v obci Hradec Králové provozoval v rozporu § 38 odst. 1 písm. e) motorové vozidlo tovární značky Mercedes Benz SL63 AMG, registrační značky X, ačkoliv toto vozidlo nesplňovalo podmínky pro provoz na pozemních komunikacích. Při silniční

technické kontrole provedené Policií ČR, DI Hradec Králové, bylo zjištěno, že vozidlo nesplňuje podmínky pro provoz na pozemních komunikacích, neboť vozidlo nemělo platnou technickou prohlídku a měření emisí – platnost do 27. 03. 2014.“

Ve zbytku uvedené rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové potvrdil.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl odvolatel uznán vinným z porušení ustanovení § 38 odst. 1 písm. e) v příčinné souvislosti s ustanovením § 37 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31. 12. 2014 (dále jen „zákon č. 56/2001 Sb.“). Tímto jednáním se odvolatel měl dopustit správního deliktu dle ustanovení § 83a odst. 1 písm. l) citovaného zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 500,- Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1. 000,- Kč.

II. Obsah žaloby

Žalobce shrnul žalobní námitky do sedmi bodů.

V prvním z nich nejprve namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost, protože výrok neobsahuje natolik pregnantní popis skutku, který by jednoznačně vedl k závěru, že předmětný skutek naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu, který je v něm správním orgánem spatřován. Dle jeho názoru z výroku nejsou patrné skutkové okolnosti, které by vedly k jednoznačnému závěru, že vozidlo žalobce bylo v předmětném čase a místě provozováno. Ve výroku je toliko uvedeno, že vozidlo bylo provozováno, nejsou však v něm uvedeny skutečnosti, ze kterých by toto právní hodnocení vyplývalo. Pouhá silniční technická kontrola provedená policií neimplikuje provozování vozidla. Rovněž není z výroku patrné, kdy a kde předmětná silniční kontrola měla proběhnout.

V rámci této žalobní námitky dále žalobce namítl, že správní orgány se vůbec nezabývaly tím, co je to provozování vozidla, neodůvodnily, jak dospěly k závěru, že žalobce předmětné vozidlo provozoval, a ani neprovedly v tomto směru žádné dokazování. Obsahem správního spisu žádný podklad, ze kterého by provozování vozidla žalobcem v předmětném čase a místě bylo možné dovozovat, není. Dle názoru žalobce však není pro nynější řízení podstatné, zda jeho vozidlo bylo či nebylo provozováno. Stěžejní je, že správní orgány se touto otázkou vůbec nezabývaly, a to jak ve fázi dokazování, tak při následném odůvodňování svých právních závěrů. Z těchto důvodů je nezbytné napadená rozhodnutí zrušit pro zjevnou nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, jakož i nezákonnost spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

Rovněž ve druhé žalobní námitce žalobce vznesl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože správní orgán vůbec neuvedl úvahu, která jej vedla k závěru, že vozidlo žalobce bylo technicky nezpůsobilé – což je ovšem dalším ze znaků skutkové podstaty správního deliktu, který je žalobci kladen za vinu. Z výroku lze sice usuzovat, že technickou nezpůsobilost správní orgán dovozoval z § 37 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., v odůvodnění však tomu odpovídající úvaha chybí. V souvislosti s tím žalobce odkázal na § 38 odst. 1 písm. a) a písm. e) téhož zákona. Z porovnání uvedených ustanovení dle jeho názoru plyne, že pokud by platil závěr, že vozidlo, které toliko nemá platné osvědčení o

technické způsobilosti, je bez dalšího technicky nezpůsobilé, neexistoval by případ, kdy by bylo možné § 38 odst. 1 písm. e) aplikovat – neboť všechny takové případy by již byly řešeny v rámci § 38 odst. 1 písm. a) zákona.

Dle názoru žalobce je proto nutné § 37 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb. vykládat např. tak, že vozidlo je dle tohoto ustanovení technicky nezpůsobilé k provozu tehdy, pokud jsou po uplynutí platnosti osvědčení o technické způsobilosti technickou prohlídkou (anebo měřením emisí) zjištěny tzv. vážné závady, které nejsou ve stanovené lhůtě napraveny, nebo pokud se jedná o vozidlo, pro které dosud nebylo vydáno platné osvědčení o technické způsobilosti. Nelze však dovozovat, že vozidlo, kterému toliko uplynula platnost osvědčení o technické způsobilosti, je technicky nezpůsobilé. Ačkoliv i takový výklad je možný (je však v rozporu s principem vyloučení redundance a dle názoru žalobce se jedná o výklad absurdní), je nutné dát přednost jinému výkladu, neboť tak stanoví zásada *in dubio mitius* – v pochybnostech mírněji.

V další žalobní námitce žalobce konstatoval existenci liberačního důvodu dle § 84 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb. Žalobce tvrdil, že své vozidlo pronajmul panu J. A., nar. X. bytem X, přičemž v předmětné nájemní smlouvě se jmenovaný žalobci zavázal, že se zdrží porušování povinností vyplývajících ze zákona pod hrozbou nezanedbatelné smluvní pokuty. Žalobci není známo, co jiného měl ještě udělat proto, aby zabránil porušování zákona jmenovaným řidičem. Přislíbil předložit krajskému soudu při jednání nájemní smlouvu toto tvrzení dokládající.

Žalobce dále namítl nepřezkoumatelnost odůvodnění výše uložené pokuty v rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, které považoval za zcela nedostatečné. Správní orgán se nezabýval všemi hledisky, která mu zákon předkládá (minimálně způsob spáchání, následky, okolnosti správního deliktu), když pouze uvedl, že při výměře pokuty *vycházel ze závažnosti správního deliktu*, a následně pouze popsal deliktní jednání. Neuvedl, jaká skutková zjištění – a jakým způsobem – pod jednotlivá zákonná kritéria podřadil, a jaký měla tato kritéria vliv na konečnou výši pokuty. Není přitom rozhodné, že pokutu ve výši 500,- Kč lze vnímat jako nižší. Žalovaný se pak s výměrou pokuty a jejím odůvodněním toliko ztotožnil, neuvedl však vlastní úvahy, které jej ke ztotožnění se s odůvodněním poskytnutým správním orgánem vedly.

V pátém žalobním bodu žalobce namítal, že mu žalovaný včas neposkytl informaci o osobě, která bude rozhodovat o jeho odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Rovněž s touto vadou spojoval nezákonnost žalovaného rozhodnutí, spatřovanou v tom, že bylo ve věci rozhodnuto podjatou úřední osobou. Pro žalobce bylo překvapivé, že bylo rozhodnuto ve věci, přestože nebyl vyrozuměn o tom, která úřední osoba bude o jeho odvolání rozhodovat.

V šestém vytkl správním orgánům, že nebylo provedeno jednání či dokazování mimo ústní jednání za jeho účasti, V posledním žalobním bodu žalobce namítal, že se správní orgány nezabývaly materiální stránkou správního deliktu. Dle názoru žalobce přitom předmětný skutek vykazuje zcela bagatelní závažnost.

V podrobnostech se krajský soud vrátí ke shora uvedeným žalobním bodům ještě dále, a to v souvislosti s jejich vypořádáním v části V. odůvodnění tohoto rozsudku.

Ostatně obsah žaloby je účastníkům řízení znám a netřeba jej proto již jen z tohoto důvodu znovu opakovat.

Žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Obsah vyjádření žalovaného k žalobě v podstatě kopíroval vybrané části odůvodnění napadeného rozhodnutí, na něž žalovaný v podrobnostech také odkázel. Napadené rozhodnutí je dle žalovaného věcně správné a odpovídající řádně zjištěným skutečnostem. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

K jednání soudu, přestože jej žalobce požadoval s tím, že u soudu předloží důkazy, např. nájemní smlouvu s řidičem vozidla, ani jeden z účastníků bez omluvy nedorazil, ač k němu byli řádně předvoláni. Jednání soudu tedy proběhlo bez jejich účasti. Soud při něm přečetl obsahy všech podání účastníků v této věci, obsah napadeného rozhodnutí, jakož i konstatoval podstatné okolnosti projednávané věci.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

Pokud jde o právní posouzení věci, považuje na tomto místě krajský soud za vhodné připomenout, vzhledem ke způsobu formulace žalobních bodů, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně podání obsahujících námitky vymykající se rozumnému náhledu na věc, až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní

soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13).

Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz) případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, odstavec 4. odůvodnění, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, odstavec 5. odůvodnění, usnesení ze dne 7. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 515/09, odstavec 6. odůvodnění, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, atd.). Tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že: „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 – 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 – 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl, že: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s

námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

Krajský soud dále předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).

A nyní k jednotlivým žalobním bodům:

1. Provozování vozidla

Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, resp. prvoinstančního správního rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí, že se jí krajský soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Má-li rozhodnutí správního orgánu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí.

Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li správní orgán rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z uplatněných námitek (viz např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

V případě napadeného rozhodnutí se žalovaný ani správní orgán prvního stupně nedopustili výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože jak napadené, tak prvoinstanční, rozhodnutí jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný žalobce jeho obsahu porozuměl, přičemž s jeho závěry věcně polemizuje ve vyargumentované žalobě. Nelze tudíž hovořit o tom, že by přezkoumávaná rozhodnutí správních orgánů byla nesrozumitelná. Skutečnost, že žalobce se závěry správních orgánů nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

Pokud žalobce vytkl výroku rozhodnutí, že z něho nejsou patrné skutkové okolnosti, z nichž by bylo patrné, že dotčené vozidlo jím bylo provozováno, pak k této problematice se krajský soud podrobněji vyjádří níže. Není pravdivé tvrzení žalobce, že by výrok neobsahoval údaj, kdy a kde proběhla předmětná policejní kontrola. Ve výrokové části rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je uveden přesný čas (byť chybně, což ovšem napravil změnou této skutkové věty žalovaný coby odvolací orgán v napadeném rozhodnutí), tak obec, kde bylo vozidlo policejní hlídkou kontrolováno.

Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Ani v tomto směru nezjistil krajský soud žádné pochybení. Z faktu, že správní orgány nepřisvědčily argumentaci žalobce a že dospěly k závěrům, se kterými nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí.

Žalobce spatřoval nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí a prvoinstančního rozhodnutí (potažmo neúplné zjištění skutkového stavu věci) zejména v tom, že se v nich správní orgány vůbec nezabývaly tím, zda ve smyslu § 83a odst. 1 písm. l) zákona č. 56/2001 Sb. předmětné vozidlo skutečně provozoval.

Dle krajského soudu ovšem tuto skutečnost správní orgány prokazovat nemusely, neboť je ze samotné skutkové podstaty daného případu zcela evidentní. Předně, není pochyb o tom, že žalobce je v registru silničních vozidel evidován jako provozovatel vozidla, které bylo předmětem policejní kontroly. Tuto skutečnost zjistili policisté na základě lustrace již při kontrole dne 25. 4. 2014, jak je patrné z úředního záznamu ze dne 26. 4. 2014. Fakt, že byl k datu kontroly provozovatelem vozidla, žalobce nikdy, ani v průběhu soudního řízení, nikterak nezpochybnil. Tvrdí pouze, že nebylo prokázáno, že vozidlo provozoval.

Uvedenou výtku žalobce podpořil odkazem na závěry Ústavního soudu obsažené v jeho nálezu ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. IV. ÚS 2221/13. Z odůvodnění nálezu totiž žalobce vytrhl závěr, že registr silničních vozidel údaj o tom, zda je vozidlo provozováno, neobsahuje, a tento závěr není založen ani na žádném zákonném ustanovení, které by obsahovalo nějakou fikci provozování vozidla v případě jeho vedení v registru, neboť takové ustanovení neexistuje. Žalobce ale již opomněl, že v daném případě šlo o zcela jinou

skutkovou situaci, kdy se dotčená osoba bránila, že vozidlo fyzicky neprovozovala, neboť ho měla v garáži a pracovala na jeho opravě, tedy že vozidlo nebylo vůbec provozuschopné.

To ale není případ dotčeného vozidla žalobce. To nepochybně provozováno bylo, o čemž svědčí skutečnost, že bylo policejní hlídkou zastaveno v rámci silničního provozu. Navíc sám žalobce v další části uvedl, že uvedené vozidlo na základě nájemní smlouvy nájímal jiné fyzické osobě za tím účelem, aby vozidlo používala k jízdě po pozemních komunikacích. Uvedené vozidlo tedy zcela evidentně provozováno (a to i ve smyslu § 83a odst. 1 písm. l) zákona č. 56/2001 Sb.) žalobcem bylo, správní orgány tedy neměly jediný důvod provádět v tomto směru nějaké důkazy či se této otázce podrobněji věnovat v odůvodnění svých rozhodnutí.

2. Technická nezpůsobilost

Dle § 37 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb. je silniční vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud provozovatel vozidla neprokáže jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích způsobem stanoveným tímto zákonem. Z dalších ustanovení zákona č. 56/2001 Sb. (např. § 38, 40 či § 41) pak plyne, že technickou způsobilost vozidla k provozu na pozemních komunikacích prokazuje provozovatel tím, že prokáže, že přistavil vozidlo k pravidelné technické prohlídce a k pravidelnému měření emisí a vozidlo splnilo požadované parametry, což dokládá předložením platného osvědčení o technické způsobilosti vydaného stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly.

Dle § 83a písm. l) zákona č. 56/2001 Sb. se právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel silničního motorového vozidla nebo přípojného vozidla provozuje vozidlo, které je podle § 37 technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích.

Ve spojení s citovaným zněním § 37 písm. c) daného zákona tedy není skutkovou podstatou daného správního deliktu ověření, zda dané vozidlo skutečně způsobilé k provozu na pozemních komunikacích není, ale že provozovatel vozidla tuto skutečnost neprokáže. A to právě předložením platného osvědčení o technické způsobilosti vydaného stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly (viz § 38 odst. 1 písm. e) zákona č. 56/2001 Sb.). Žalobcem namítané ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb. dopadá na jiné případy, a to na ty, kdy silniční motorové vozidlo je fakticky technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Žalobce se tedy mýlí, pokud se domnívá, že znění § 38 odst. 1 písm. a) vylučuje aplikaci ustanovení 38 odst. 1 písm. e). Není tomu tak, každé z ustanovení dopadá na odlišnou skutkovou situaci.

Žalobce přitom nepopřel, že v době, kdy policie kontrolovala dané vozidlo, jehož byl v té době provozovatelem, nemohl prokázat jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích, neboť vozidlo k tomu dni nemělo platné osvědčení o technické způsobilosti vydané stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly. Dle krajského soudu

tak bylo spolehlivě prokázáno, že se žalobce dopustil správního deliktu vymezeného v § 83a odst. 1 písm. l) zákona č. 56/2001 Sb.

3. Liberace

Obsahem této žalobní námitky bylo tvrzení žalobce, že v posuzované věci byl naplněn liberační důvod předvídaný ustanovením § 84 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb. Dle něho *“Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila“*.

Vynaložení veškerého úsilí spatřoval žalobce v tom, že měl dané vozidlo dát do nájmu fyzické osobě, která se v nájemní smlouvě zavázala, že při provozu vozidla bude dodržovat zákonné povinnosti a to pod hrozbou smluvní pokuty.

Žalobce avizoval, že tato svá tvrzení prokáže předložením příslušné nájemní smlouvy při jednání soudu. Jak ale už soud shora uvedl, nestalo se tak. Důvodností této žalobní námitky se tak již soud nemusel dále zabývat, neboť pravdivost tohoto žalobního tvrzení nebyla prokázána.

Již tedy pouze *obiter dictum* krajský soud konstatuje, že uvedené tvrzení žalobce (i pokud by se zakládalo na pravdě), nelze považovat za vynaložení veškerého úsilí ve smyslu shora citovaného ustanovení a nutno je z toho důvodu považovat pro posouzení otázky případné liberace za irelevantní.

4. Pokuta

Dle § 83a odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb. se za správní delikt dle odst. 1 písm. l) uloží pokuta do 50 000 Kč.

Dle § 84 odst. 2 téhož zákona se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

Z obsahu prvoinstančního správního rozhodnutí plyne, že správní orgán se odůvodněním výše pokuty zabýval (viz poslední dva odstavce na str. 2 rozhodnutí).

Pravdou je, že tak mohl učinit způsobem podrobnějším, výslovně se zaměřit na jednotlivá zákonná kritéria. Z pohledu celé uvedené části odůvodnění prvoinstančního správního rozhodnutí lze ale dovodit, že správní orgán se zabýval kritérii pro stanovení výše pokuty vymezenými v § 84 odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb., stejně jako vyhodnotil polehčující okolnosti, když přihlédl k tomu, že v provozu sice bylo užito vozidlo, které nemělo platné osvědčení o technické způsobilosti vydané stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly, což ale neznamená, že vozidlo vykazovalo technické závady či bylo nebezpečné svému okolí. Proto stanovil výši pokuty při samé spodní hranici zákonného rozpětí (1,- Kč až 50.000,- Kč) ve výši 500,- Kč.

Přestože tedy odůvodnění výše uložené pokuty (v podrobnostech krajský soud odkazuje na shora vymezenou část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve spojení s příslušnou částí odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se žalovaný se závěry prvoinstančního správního orgánu ztotožnil) nebylo ze strany správních orgánů provedeno zcela precizně a ty by mu měly do budoucna věnovat větší pozornost a pečlivost, dle názoru krajského soudu toto odůvodnění ob stojí, neboť jsou z něho seznatelné úvahy správního orgánu, které jej při stanovení výše pokuty vedly, a jeho vypořádání se se zákonnými kritérii, která musel brát v potaz.

Obiter dictum krajský soud poznamenává, že zabývat se podrobněji danou žalobní námitkou nebylo nutné, a to z následujícího důvodu. V případě žalobce byla uložena pokuta ve výši 500,- Kč, přičemž nejnížší možná sankce, která přicházela v daném případě úvahu, by teoreticky byla 1,- Kč, prakticky zřejmě 100,- Kč. Je tedy zřejmé, že v případě žalobce by i při podrobnějším odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, případně při jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, a to za situace, kdy o samotném spáchání správního deliktu není pochyb, byla „ve hře“ teoreticky částka maximálně 499,- Kč, fakticky částka ještě nižší.

Priměřeně přitom zdejší soud, byť si je vědom odlišností mezi nynější a odkazovanou věcí, poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2013, č. j. 4 As 71/2013-35, v němž tento soud uvedl, že je „přesvědčen, že je nutné vždy zvážit a vyhodnotit, jak se procesní vada dotkla právní sféry adresáta veřejné správy. Pokud se procesní vada právní sféry adresáta veřejné správy nedotkla, případně se na jeho postavení projevila pozitivním způsobem, není důvod takové správní rozhodnutí rušit pro nezákonnost. Zrušit takové správní rozhodnutí by podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu bylo na místě, pokud by zásah do právní sféry adresáta byl negativní, nebyl by následným postupem správního orgánu odstraněn a pokud by negativní zásah dosahoval určité negativní míry. Jinými slovy pokud je zásah do práv velmi nepatrný, Nejvyšší správní soud nevidí důvod pro rušení příslušného rozhodnutí z důvodu jakéhokoli procesního pochybení správního orgánu, a to v souladu se zásadou *de minimis non curat praetor* (malíčkostmi se soudce nezabývá) – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2010, č. j. 8 As 56/2009 – 99“.

I v projednávané věci krajský soud shledává prostor pro uplatnění zmíněné tradiční právní zásady. Jak již bylo řečeno, v případě žalobce lze uvažovat, v případě zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení mu věci k dalšímu řízení, o „korekci“ výše pokuty maximálně v částce 499,- Kč, a to na základě doplněného odůvodnění. Je přitom zřejmé, že správní orgán by o sankci rozhodl znovu a v takové situaci by pouze docházelo k protahování celého správního řízení.

Krajský soud tak shrnuje, že i kdyby shledal žalobní námitku o nedostatečném odůvodnění výše uložené pokuty za důvodnou, neshledal by ji, s ohledem na procesní ekonomii, za důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. V souvislosti s tím ovšem důrazně upozorňuje, že uvedený právní závěr nemůže být ze strany správních orgánů vykládán tak, že nemají povinnost svá rozhodnutí, a to i ohledně výše uložené sankce, důsledně a řádně odůvodňovat. Na to ostatně krajský soud upozornil již shora. K takovému postupu může krajský soud přistoupit pouze s ohledem na konkrétní

okolnosti věci, které lze spatřovat například v tom, že o odpovědnosti za samotný správní delikt není pochyb, „rozdílová“ částka, o které by žalovaný následně rozhodoval, dosahuje bagatelní výše, a to i vzhledem k tomu, že ze správního ani soudního řízení nevyplyvá, že by pro osobu žalobce měla větší než nepatrný význam.

5. Nesdělení oprávněné úřední osoby

Žalobce dále namítal, že přestože jeho zmocněnec v odvolání výslovně požádal žalovaného „o sdělení, které osoby se budou podílet na rozhodování o odvolání“, žalovaný této žádosti nevyhověl, ačkoliv dle § 15 odst. 4 správního řádu měl žalobce (jeho zmocněnec) na poskytnutí požadovaných informací nesporný nárok. Žalovaný proto postupoval v rozporu s citovaným zákonným ustanovením, když na výslovnou žádost zmocněnce žalobce o sdělení oprávněných úředních osob ve věci žalobce nijak nereagoval a vydal napadené rozhodnutí. Teprve z něho se žalobce dozvěděl, kdo oprávněnou úřední osobou v dané věci je. Tímto postupem žalovaný vyloučil, aby žalobce s požadovanými informacemi naložil tak, jak měl v úmyslu (tedy zvážit, zda podá námitku podjatosti).

Žalobce označil tento postup žalovaného za nesouladný se základními zásadami činnosti správních orgánů. Má jej za obcházení zákona, neboť uvedeným postupem mu bylo fakticky znemožněno namítat podjatost oprávněné úřední osoby. Za situace, kdy informace o ní byly žalobci poskytnuty až spolu s rozhodnutím ve věci, muselo být žalovanému zřejmé (žalobce je přesvědčen, že to bylo cílem žalovaného), že již nebude moci účinně podat námitku podjatosti vůči oprávněné úřední osobě.

Z tohoto důvodu žalobce namítal, že oprávněná úřední osoba žalovaného je vůči němu podjatá, neboť její postup v řízení podle něho nasvědčuje tomu, že se snažila žalobce zbavit možnosti námitku podjatosti podat. Žalobce má za to, že důvod podjatosti oprávněné úřední osoby je zřejmě v tom, že tato osoba má negativní citový vztah k jeho zmocněnci ve správním řízení, neboť tento vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností.

Podle žalobce měla procesní vada spočívající v porušení § 15 odst. 4 správního řádu „za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobce (resp. jeho zmocněnec) zcela legitimně očekával, že mu informace o oprávněných úředních osobách budou poskytnuty před vydáním napadeného rozhodnutí, neboť tyto informace požadoval k úvaze o vznesení námitky podjatosti, kterou je relevantně možné podat právě před vydáním rozhodnutí ve věci samé.

Zcela pochopitelně pak žalobce vyčkával s doplněním důvodů svého odvolání na okamžik poskytnutí informací o oprávněných úředních osobách, neboť pokud žalobce nevěděl, kdo jsou oprávněné úřední osoby, a tedy zda tyto nejsou podjaté, mohl předpokládat, že podjaté jsou, pročez zcela legitimně důvody svého odvolání nedoplňoval, neboť nebylo v jeho zájmu, aby se hypoteticky podjaté oprávněné úřední osoby seznamovaly s jeho argumentací, jakož se i obával toho, že by tyto osoby mohly jeho případné doplnění odvolání „zamlčet“, případně „ztratit“.

Žalobce uzavřel tuto námitku s tím, že byl zkrácen na svém právu uplatnit své stanovisko v odvolacím řízení, resp. realizovat své právo vyjádřit se k podkladům

rozhodnutí. Žalované rozhodnutí tak pro něj bylo překvapivé, neboť zcela legitimně očekával, že před jeho vydáním bude žalovaným vyrozuměn o tom, kdo je oprávněnou úřední osobou v jeho věci. V tomto směru zároveň odkazoval na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009, podle něhož: *„Řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, jestliže odvolací soud vydal tzv. překvapivé rozhodnutí. Překvapivým je takové rozhodnutí, které nebylo možno na základě zjištěného skutkového stavu věci, postupu odvolacího soudu a dosud přednesených tvrzení účastníků řízení předvídat.“*

Krajský soud považuje za nedůvodnou i tuto námitku, kterou žalobce brojí proti tomu, že mu v odvolacím řízení nebylo před vydáním rozhodnutí sděleno jméno oprávněné úřední osoby, která bude v jeho věci rozhodovat. Žalobou popsany a obsahu správního spisu odpovídající skutkový stav k této otázce sice nemá za žádoucí, nicméně jej zároveň nepovažuje bez přidružení dalších skutečností k němu za rozhodující pro osud rozhodnutí ve věci. Stejný názor je např. obsažen v Komentáři správního řádu JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D., vydaného BOVA POLYGON, Praha 2006, v němž se na straně 143 k § 15 odst. 4 správního řádu mimo jiné uvádí: *„Samotné porušení tohoto ustanovení, tedy skutečnost, že správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, kdo je v dané věci oprávněnou osobou, jakkoliv jde o procesní pochybení správního orgánu, nicméně nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, protože podle § 89 odst. 2 se k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, nepřiblíží, což by byl i tento případ, což samozřejmě není návodem k tomu, aby správní orgány toto ustanovení nedodržovaly.“*

Obdobně judikoval i Ústavní soud, když v usnesení ze dne 27. srpna 2003, sp. zn. I. ÚS 148/02, uvedl následující: *„...samotné porušení procesních pravidel stanovených procesními právními předpisy ještě nemusí samo o sobě znamenat porušení práva na spravedlivý proces. V případě subjektivního práva na soudní a jinou právní ochranu je totiž třeba vždy zkoumat, jak porušení procesních předpisů zkrátilo jednotlivce na možnosti uplatňovat jednotlivá procesní práva a konat procesní úkony, jež by byly způsobitelné přivodit pro jednotlivce příznivější rozhodnutí ve věci samé. Jakýkoliv proces neexistuje samoúčelně, nýbrž jeho cílem je dosažení vzniku, změny či zániku hmotných práv a povinností fyzických či právnických osob. Tato skutečnost se musí nutně odrážet také v rovině základních práv a svobod, v daném případě ve sféře vymezení rozsahu práva na spravedlivý proces. Teprve takové porušení objektivních procesních pravidel by mohlo být zásahem do subjektivního práva na spravedlivý proces, které by skutečně jednotlivce omezilo v některém konkrétním subjektivním procesním právu, například v nemožnosti provést konkrétní stěžovatelem zamýšlený procesní úkon, čímž by byl v důsledku znevýhodněn oproti jinému účastníkovi řízení či zkrácen na svých hmotných právech.“*

V přezkoumávané věci to znamená, že žalobcem namítaná vada řízení o správním deliktu by mohla vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného jen tehdy, pokud by mohla mít vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí, tedy pokud by v jejím důsledku byl žalobce zkrácen na svých substantivních právech, k jejichž ochraně správní soudnictví primárně slouží. V konkrétní rovině to znamená, že o odvolání žalobce by musela rozhodovat vůči němu skutečně podjatá osoba. Tato skutečnost ale prokázána nebyla, když žalobní námitky vůči oprávněné úřední osobě neměl krajský soud za opodstatněné.

Podjatost úředních osob při výkonu veřejné moci upravuje § 14 správního řádu.

Žalobce spojoval námitku podjatosti vůči oprávněné úřední osobě s tím, že ta zvolila uvedený postup záměrně, s cílem zbavit jej možnosti vznést námitku podjatosti. A to prý zřejmě proto, že má k jeho zmocněnci negativní citový vztah, neboť vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností.

K tomu třeba předně uvést, že byť žalobce uplatňuje námitku podjatosti, tak že ji nespojuje se žádnou rozumnou konkrétní skutečností. Žalobce pouze tvrdí, že by mohla být podjatost spojena „zřejmě“ s tím, že se jmenovaná setkává s jeho zmocněncem v řadě dalších správních řízení, v nichž má značnou úspěšnost. Na tom, že jmenovaná vyřizuje opakovaně správní delikty, ale není nic podivného, je-li její náplní práce v jednom z oddělení žalovaného vyřizování dopravních přestupků a správních deliktů s nimi spojených. Ostatně, pokud by se touto optikou poměřoval výkon funkcí soudců nadepsaného senátu, mohlo by se argumentovat zcela nepodloženě stejně. Oprávněná úřední osoba si nevybírá agendu, kterou bude vyřizovat, je jí přidělována její vedoucí. Dlužno přitom poznamenat, že stejnou námitku podjatosti vznáší zástupce žalobce opakovaně proti všem úředním osobám žalovaného vyřizujícím danou agendu (viz např. věci spisových značek nadepsaného krajského soudu 30 A 134/2016, 30 A 138/2016 nebo 30 A 141/2016).

O jakou úspěšnost či neúspěšnost ale vlastně jde, to žalobce vůbec neobjasnil. Jestli měla spočívat v tom, že oprávněná úřední osoba je zklamána malou možností zamítat odvolání proti prvoinstančním správním rozhodnutím a potvrzovat je, oproti svým představám, a to v důsledku odporu zmocněnce žalobce ve správním řízení pro jeho schopnosti? Nebo její rozhodnutí neobstála v následném soudním přezkumném řízení? O tom se lze nejenom dohadovat, ale tato námitka není především důkazně doložena.

Krajskému soudu v Hradci Králové pak nejsou uváděné okolnosti vůbec známy, když žádné evidence o nich si nevede.

Dle názoru krajského soudu z takového obecného tvrzení rovněž nelze dovodit, že jmenovaná úřední osoba má poměr k zmocněnci žalobce. Žalobce netvrdil, že by v dalších správních řízení rozhodovala právě tato jedna úřední osoba, ani netvrdil, že by se v těchto dalších správních řízení dopouštěla čehokoliv, z čeho by bylo možno dovozovat její podjatost. Rovněž z ničeho nevyplývá, že by tato úřední osoba měla jakýkoliv zájem na výsledku řízení (ve kterém jde o pokutu ve výši 500,- Kč), resp. že by měla zájem na zamlčení či ztrátě jakékoliv podání žalobce, a riskovala v důsledku toho trestní postih.

Třeba přitom poznamenat, že podjatost nelze spojovat s vlastním výsledkem řízení, s uspokojením či neuspokojením účastníka řízení v něm. Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11).

Dle § 14 odst. 1 správního řádu je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Žádná taková skutečnost nebyla krajským soudem zjištěna, když tvrzení žalobce zůstalo v této souvislosti jen v rovině čisté spekulace, nepodložené žádným důkazem, jenž by jen v náznacích mohl žalobci přisvědčovat.

Nutno též podotknout, že vychází-li tvrzení žalobce z údajných zkušeností (mluví o větším počtu správních řízení), tak i v případě, že by tato námitka byla shledána oprávněnou, tak by k ní stejně nebylo možno přihlédnout, neboť by byla uplatněna zřejmě opožděně. Podle § 14 odst. 2 správního řádu totiž může účastník řízení namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. Žalobce prezentoval daný případ nikoliv jako jedinečný, ale trvající delší dobu, kdy již mohl jeho zmocněnec uvedenou námitku nejen uplatnit, ale především lépe střežit jeho práva. Tvrzené okolnosti, které jsou podle obsahu námítky důvodem podjatosti, musely být žalobci a jeho zmocněnci známy již dříve.

6. Neprovedení ústního jednání či dokazování mimo ústní jednání za osobní účasti žalobce

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podpořil žalobce svou argumentaci rozsudky Nejvyššího správního soudu i rozsudky zdejšího krajského soudu a Krajského soudu v Ústí nad Labem.

V tvrzeném pochybení spatřoval žalobce zkrácení svých práv dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: *„... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení,*

ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Pokud se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, v souvislosti na „nekonání ústního jednání“, třeba konstatovat, že tak činil nepřipadným způsobem. Ostatně na tento rozsudek následně reagoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, mimo jiné takto:

„Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol.

Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti správního orgánu nařídit ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla.

I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích,

kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na přílehlavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

(-)

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 - 36, nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádějí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastníku řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 - 51, nebo ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014 - 25, ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 107/2011 nebo ze dne 22. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 - 228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 - 163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 - 51, dospěl

k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.

V posuzované věci správní delikt spočíval v tom, že žalobce coby provozovatel vozidla nebyl schopen prokázat jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích předložením platného osvědčení o technické způsobilosti vydaného stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly.

Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání byla spolehlivě prokázána listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To, že žalobce v rozporu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* svá práva nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům, nýbrž pouze a jenom sobě, resp. zvolenému zmocněnci.

Pokud pak žalobce dále tvrdil, že „*I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení*“, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

Dle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení o provádění dokazování včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Této své povinnosti správní orgán I. stupně dostal, o čemž svědčí obsah jeho přípisu ze dne 12. 4. 2016. Nutno podotknout, že správní řád nestanoví, že by toto oznámení mělo obsahovat výslovné poučení o tom, že se provádění dokazování mimo ústní jednání může žalobce zúčastnit. V uvedeném oznámení správní orgán I. stupně mimo jiné přesně popsal v jakou hodinu a v jaké místnosti budou důkazy prováděny. Dle krajského soudu musí být z takového oznámení účastníkovi řízení

zřejmé, že je mu tato skutečnost, spolu s uvedenými detailními informacemi, sdělována právě proto, aby se dokazování mohl zúčastnit.

Pokud jde o vlastní formu provedení důkazů listinami založenými do správního spisu (včetně fotografií), krajský soud odkazuje na závěry rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 42/2007 – 337, které na posuzovanou věc dopadají a s nimiž se zcela ztotožňuje: „*Na základě obsahu správního spisu soud přisvědčuje žalobcově tvrzení, že o provádění důkazů listinou nebyl učiněn záznam do spisu podle § 53 odst. 6 věty první správního řádu. Ve spise jsou založeny toliko listiny, jimiž byl proveden důkaz, nikoli formální záznam o provedení důkazů těmito listinami. Jde tedy o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 53 odst. 6 správního řádu), nicméně charakter tohoto pochybení sám o sobě neatakuje zákonnost napadeného rozhodnutí; jiná procesní pochybení, v jejichž souhrnu by k takovému ataku zákonnosti mohlo dojít, přitom soud nezjistil. I v případě, že by žalovaný o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se nijak nezměnila, tj. žalovaný by vycházel z týchž důkazů, z jakých vycházel, podklad rozhodnutí by byl materiálně týž, v napadeném rozhodnutí by bylo obsaženo totéž odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení vyplývá, že důkazy provedeny byly, žalobce přitom s nimi byl poté, kdy se staly součástí správního spisu, seznámen.*“

I když tedy správní orgán prvního stupně o provedení důkazů mimo ústní jednání dne 27. 4. 2016 nese-psal protokol, ani o tom neučinil záznam, nemá to samo o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Rovněž je podstatné, že žalobci byla v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost seznámit se a vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí, ze kterých správní orgán vycházel. Tohoto práva však žalobce nevyužil. Krajský soud tak uzavírá, že ani tuto žalobní námitku důvodnou neshledal, k porušení žalobcových procesních práv nedošlo.

7. Materiální stránka správního deliktu

V poslední žalobní námitce žalobce správním orgánům vytkl, že se nezabývaly existencí materiální stránky daného správního deliktu, tedy jeho nebezpečností a škodlivostí pro společnost. Přitom dle něho je závažnost daného správního deliktu bagatelní.

Krajský soud odkazuje na své výhrady, které shora vznesl v souvislosti s odůvodněním správního orgánu prvního stupně ohledně výše uložené pokuty. Jistě i v otázce existence materiální stránky daného správního deliktu mohl správní orgán postupovat precizněji. V odůvodnění svého rozhodnutí ale uvedl, že „*vycházel ze závažnosti deliktního jednání a zhodnotil společenskou nebezpečnost jednání protiprávního jednání...*“ Je tedy zřejmé, že si nutnosti posoudit danou otázku byl vědom, že tak učinil a to se závěrem, že materiální stránka správního deliktu byla v daném případě naplněna.

S tímto závěrem se krajský soud ztotožňuje. V zásadě totiž platí, že existence společenské nebezpečnosti určitého jednání již vyplývá ze samotné skutečnosti, že zákonodárce dané jednání kvalifikoval jako jednání protizákonné, např. jako jednání deliktní. Ve výjimečných případech, a to zejména s ohledem na mimořádné skutkové okolnosti, pak může být zjištěno, že jednání, které formální znaky protizákonného

jednání naplňuje, nemusí pro daný případ představovat jednání společensky nebezpečné. V daném případě však žádné mimořádné skutkové okolnosti, které by k danému závěru teoreticky mohly vést, zjištěny nebyly a žalobce existenci takových okolností ani netvrdí. Jenom bez dalšího vyslovil názor, že tento skutek vykazuje „*bagatelní závažnost*“. Krajský soud proto uzavírá, že dané jednání žalobce vykazuje zcela nepochybně nejen formální znaky správního deliktu dle § 83a odst. 1 písm. l) zákona č. 56/2001 Sb., ale nebyly zjištěny ani tvrzeny okolnosti, které by byly způsobitelné zpochybnit naplnění také materiálního znaku toho jednání.

Krajský soud proto shrnuje, že žádná z žalobních námitek není důvodná, napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou správná a zákonná, a krajský soud tak musel žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplyvá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 9. leden 2018

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J. L.